

gaaet fallit, efter at Valglisten blev affattet, kommer til at udvøje sin Valgret, medens den, der har faaet sit Vo ekstraderet, efterat den er affattet, bliver berøvet sin Valgret. Disse Bestemmelser kunne altsaa komme til at virke baade paa en udvidende og en indskrænkende Maade, men derved gives der unegtelig en Forandring i Grundlovens Valgretsbestemmelser, idet Personer, som ifølge Grundloven have Valgret, kunne miste den ifølge Valgloven, medens Andre, som ifølge Grundloven ikke have Valgret, kunne faae den. Naar der fremdeles siges, at Lovgivningsmagten ikke binde besatte sig med at give Love i saadan Retning, efter som man burde overlade Afgjørelsen af de enkelte Tilfælde til Domstolene, vil jeg bemærke, at der her ikke blot er Tale om enkelte Tilfælde, men at der er Tale om en Praxis, som der har viist sig Regn til at ville indsnige sig paa mangfoldige Steder, og som grunder sig paa en Opfattelse af Lovens Ord og Mening, som man fra alle Sider i Udvalget har været enig om at anse for urigtig; men naar dette er Tilfældet, vil det ikke være tilstrækkeligt at henvise Vedkommende til Afgjørelse ved Domstolene. Det er jo dog kun de allerfærreste Tilfælde, der kunne blive bragte for Domstolene, og forsaavidt man mener, at Afgjørelse af disse enkelte Tilfælde vilde kunne forhindre den Praxis, som saaledes har begyndt at vise sig, maa jeg bemærke, at dette ingenlunde vil være Tilfældet. Dels beror det nemlig paa Proceduren, hvorledes en Sags Udfald ved Domstolene bliver, og dels vil intetfomhelst enkelt Tilfælde, der bringes for Domstolene, kunne omfatte Forholdet i det Hele; der vil altid foreligge særlige Omstændigheder, og Forholdet vil ikke komme til at foreligge rent og bestemt. Selv om man bragte flere Tilfælde for Domstolene, vilde man dog ikke have nogen Sikkerhed for, at Afgjørelsen igjennem alle disse Domme tilsammen vilde komme til at foreligge i en udtømmende Form. Dertil kommer endelig, at man ingenlunde kan regne paa, at Domstolenes Afgjørelse bliver betragtet paa samme Maade som en ny Lov. Her er Tale om et Forhold, som efter sin Natur henhører under den lovgivende Magts Afgjørelse og Ordning, og forsaavidt Medlemmer af Kommunalraadene mene, at Domstolene ikke have opfattet Forholdet rigtig, have de ingen Forpligtelse til at rette sig derefter, thi der er Intet, som paabyder, at Domstolenes Kjendelse skulde være bindende for Borgerne uden for det Tilfælde, som er afgjort ved den paagjældende Dom. Hvis der derimod gives en Lov, som paa en bestemt Maade afgjør Sagen, saa ville de kommunale Raad, som ellers kunde være tilbøjelige til at gaa i modsat Retning, være nødsagede til at bøje sig for en saadan Lov, thi de vide, at den maa respekteres fra alle Sider, og der kan heller ikke være Tale om Andet, end at Domstolene for deres Vedkommende vilde rette sig

efter den. De to ærede Medlemmer af Udvalget, som ikke have kunnet slutte sig til denne Motivering fra Flertallets Side, maa dog antages at være enige med de øvrige Medlemmer af Flertallet dert, at det hverken maa betragtes som grundlovsstridigt eller som urigtigt fra Lovgivningsmagtens Standpunkt i det Hele at gjøre denne Sag til Gjenstand for en Lov, og de have derfor kunnet slutte sig til den Indstilling, som de 6 Medlemmer af Udvalget gjøre, nemlig, at Lovforslaget vedtages med de Endringer, som ere foreslaede, og som ogsaa ere tiltraadt af det 7de Medlem, der udgjør Mindretallet.

Minestad: Saaledes som det fremgaar af Betænkningen, har jeg ikke kunnet slutte mig til det øvrige Udvalg i at anbefale, at en Lov som denne kommer ud, væsentlig fordi jeg ikke kan anse det for at ligge indenfor den almindelige Lovgivningsmagts Kompetence at give en saadan Fortolkning af Grundloven. Det er, forekommer det mig, fuldkommen klart, at en authentisk Fortolkning af Grundloven, ligesaa lidt som nogen anden authentisk Fortolkning, kan gives af en Anden end den, som har givet selve den fortolkede Bestemmelse; det maa være den samme Lovgivningsmagt, som har givet den fortolkede Bestemmelse, der giver Fortolkningen. Er Bestemmelsen grundlovmæssig, maa det være ad grundlovmæssig Veje, Fortolkningen gives. Dette er jo fuldkommen klart deraf, at der altid bliver den Mulighed tilbage, som man ikke kan værges sig imod, at Fortolkningen ikke i Virkeligheden rammer Lovens virkelige Mening, medens det dog er Hensigten, at den skal respekteres, som om den gjorde det. Der er altsaa en Mulighed for, at den virkelig indeholder en Forandring af den paagjældende Lov, og det maa altsaa kun være den Autoritet, som kan forandre den paagjældende Lov, der kan give den authentiske Fortolkning. Hvis man gaar ind paa den Veje, Flertallet her foreslaar, saa kommer man uindgaaelig dertil, at der slaas en Streg over Grundlovens § 95; thi enhverfomhelst Forandring i Grundloven lader sig jo iværksætte paa den Maade, at man giver en authentisk Fortolkning af en Bestemmelse i Grundloven. Vil man derimod indvende, at en saadan Bestemmelse, hvorved men ved simpel Lov fortolkede eller forandrede Grundloven, dog ikke vilde faae grundlovmæssig Kraft, saa vil jeg dertil bemærke, at det vilde være ganske ligegyldigt, om den havde en saadan Kraft eller ikke, thi selv om den havde grundlovmæssig Kraft, vil den dog ifølge det samme Princip, at man ved simpel Lov kan fortolke grundlovmæssige Bestemmelser, kunde forandres. Jeg kan derfor ikke Andet end fastholde det Urigtige i at scribe til en saadan authentisk Fortolkning. Flertallet i Udvalget har herimod fremsat endel Betragtninger, idet det paa en lidt usædvanlig Maade, om jeg saa maa sige, har